

MŪSŲ MOKYKLA

ILINOJAUS LIETUVIŲ MOKYTOJŲ SAJUNGOS PEDAGOGINIS SKYRIUS Redaguoja Klevas Girvilas, 5208 So. Morgan St., tel. Boulevard 8-8611. Nr. 12. CHICAGO, ILLINOIS 1952.XI.1.

PASIKALBĖJIMAS SU JAUNIMO ATSTOVU

Jaunimo būklė labai dažnai yra paliečiama spaudoje, bet kad visuomenės veiksmai proporcingai atitiktų tuos rašymus — sunku būtų patvirtinti. Tai jau retesnis dalykas. Bet kurį atvejį imant prieinama išvados, kad nesant savos grynai lietuviškos mokyklos, jaunimo auklėjimas lieka didžiausia dalimi tėvams, šeimai, ir ne retai šalia to pažymima, jog amerikinė šeima, kurios sąlygos neįsivengiamai įtraukia ir naujojo lietuviško šeima, nėra pajėgi savo jaunųjų reikalą taip išspręsti, kad jų auklėjimo dalykas pasiektų bent vidutinio patenkinamumo. Tėvai ir suaugusieji, paprastai, dirba kur nors ne namie, vakarais jie pavargę, laisvomis dienomis turi atlikti šeimos ūkinius ir neišvengiamuosius visuomeninius reikalus, todėl pavuoli su vaikais, o ypač padaryti su jais kurių iš anksto apgalvotų ir progai priitaikintų pasikalbėjimų, nėra laiko. Noromis nenoromis tėvai žiūri, kad vaikas pavalgęs greičiau kur "iš akių prapultų", ypač jei jis yra gvyveno charakterio, vadinasi, išdykęs, ir tas "prapuolimas" leistų jiems ramiau pabūti ar kurį skubų darbą netrukdomiems atlikti. Jie supranta, jog tatau nėra geras metodas, bet ir neranda būdo, kaip iš tos būklės išeiti.

Retesniais atvejais šeimos yra visai įmanomai susitvarkiusios; vaikų ir tėvų ryšys esti pakankamai glaudus, ir šeima gražiai darnume darbus išvien dirba, poilsį kartu turi ir į pramogas kartu vyksta. Jau tas faktas, kad šeima yra pasiekusi darnumo, sako, jog čia turėjo būti pakankamai pastangų padėta, pasiaukojimo ir ištvėrmės, o nebe to, kad ir sugebėjimo jėgos čia yra besireiškiančios. Klausimas gali būti tikti, kaip rasti tokiai šeimai draugų, kurie būtų panašiai susitvarkę ir būtų linkamas elementas tam darniam šeimyniniam gyvenimui išplėsti, jam perkelti į šeimų sambūrius jau visuomeninio pobūdžio?

Atidžiau stebint šeimos gyvenimą iš šalies, matyti labai mišrus sudėjimas. Suaugusiųjų atveju, ypač tėvų ir motinų, — jie labai mandagūs ir malonūs su sveltimaiais, kur tas bebūtų: namie, gatvėje, svečiuose ar susirinkimuose, bet kai tik jie grįžta į savo kasdienybę, į savo neišbaigiamus, lyg bobulės vargai, darbus, jie tarsi lygsvažę praranda. pasidaro pikti, erzlūs, net neišmintingi. Dažniausia tatau esti dėl per didelio apskrovimo darbais, bet šalia to ir dėl nesugebėjimo tų darbų susiorganizuoti, kad kiekvienas šeimos narys turėtų juose proporcingą savo dalį. Iš to daugiausia nukentčia šeimyninkė: ji paprastai kone visą namų apyvoką laiko suėmusi ir kitiems šeimos nariams neleidžia ko daryti, nepasitikėdama jų pastangų nuoširdumu. Šeimyninkas dažnai neina prie kaikurių darbų, laikydamas juos žeminančiais ir įžeidžian-

čiais jo vyriškąją vertybę. Tokie įspūdžiai yra gauti stebint šeimos gyvenimą iš šalies ir tatau paskatino atsargiai prieiti prie vieno jauno šeimos nario ir gauti jo atsakymus į klausimus, liečiančius tą paprastąją įkyriąją kasdienybę.

"Klausyk, Kazy, man rodo tu neturėtum nustebti ar pasijusti nepatogiai, jei aš paklausčiau tokį klausimą. Iš šalies žiūrint vienas reiškinys krinta į akis. Tu esi nelabai atidus savo mamai. Kai tu turi jai ką nors pasakyti, tavo balse lyg ir nekankantumo suskamba. Man neteko pastebėti, kad tavo santykiuose su motina nebūtų pakankamai meilės ar nuoširdumo, bet iš kur tas lyg iš tono išeiną tamprumas atsiranda? Kaip tu pats galvotum? Juk tu negalėtum pasakyti, kad jū esate nesantaikoje, ar tarp jū būtų piktnumų?"

"O, ne, mes nesipykštame. Žinote, tai vis smulkmenos, ir viskas daroma greitai, tai taip ir išeina. Aš suprantu, kad tas neatrodo gerai, galėtų būti geriau, bet mes viską darome ir sakome be atsargumo, be rūpestingumo, negalvojame, ką sakome. Negalvojame, kaip sakome, aš norėčiau pasakyti. Nesistengiam, kad mūsų pasakymai būtų švelnūs ir gražūs. Aš suprantu, kad aš turėčiau savo manieras taisyti, bet tas nelengva".

"Žinai ką", aš turėčiau jam pažymėti, "nėra niekada žmogų gana siekti tobulumo. Kas nenorėtų būti geresnis, negu ištikrųjų yra? Tu esi geras jaunias vyras, o pats svarbumas yra tas, kad tu nemanai esąs tobulybė, kuriai nei pats, nei kas kitas negali padaryti jokio priedaisto. Kai jaučiamas reikalas save taisyti, gerinti, tai jau yra gera žymė. Bendrai, tu esi puikus vyras. Bet, sakyk, kaip yra draugų reikalas? Ar tu turi progos susidraugauti su savo amžiaus jaunuoliais ir ar yra tau progos tai padaryti per šeimos pažintis? Juk tu supranti, kad yra gera ir yra reikalinga turėti gerų draugų, kurie būtų ir malonūs, ir patikimi, ir tinką, bet kuriam pasirodymui viešumoje."

Čia yra sunkiau. Mano draugai yra tik mokykloje. Jie, žinoma, ateina pas mane ir į namus, ir aš pas juos nueinu, bet tai ne šeimos draugai. Per savo tėvų pažintis aš draugų nesu pasidaręs. Vis nėra mums laiko. Žinote, niekas iš mūsų neturi laiko nei kur išeiti, nei namie svečių turėti. Svetimas žmogus mums yra našta: sutrukdė, ir namų darbai padidėja. Tai nenormalu, man atrodo, bet ką gali padaryti?"

Taiigi. Tėvai ir vaikai, vaikai ir tėvai, — niekad nesibaigianti problema, davusi romanus, mokslinius veikalus, neišsemiamų privatinųjų ir viešų diskusijų. Nesprendžiama ji nė čia, o tik primenama, kad vis būtu gyva, kaip to berniuko žinojimas, kad jis nėra tobūlas. K. G.

Pliekia raudonuosius — Patrankos ir artilerijos šilumai matyti nakties tamsoje, kai 153 mm sviedinys iššaukiamas į komunistų dalinius Korejos fronte.

KULTŪROS BARAI

Sekmadieninė mokykla

Spaudoje skaitome žinutę, kad Nebraskos valstybėje, Omahoje, š. m. spalio mėn. 12 dieną, lietuvių sekmadieninė mokykla pradėjo darbą. Minimi mokytojai — Petras Adamonis, Robertas Kosmanas, Veronika Norkevičienė ir Feliksas Pabilonis. Tai maloni ir paskatinanti žinia, bet vis susimąstyti tenka, kai sustojama prie fakto, jog mokykla yra sekmadieninė. Yra nuomonė, kad amerikinė mokykla jaunimui yra slogetis, nes čia vaikai nori visą laiką būti gatvėse, o jaunuoliai taip pat nori būti gatvėse, tik jau kitaip, ir vis — to have a good time. Retai čia tėra juntama malonumo ryšium su mokyklos ėjimu; tatau kyla tik vėliau, kai mokykla esti išeita, arba tas ėjimas nutraukiamas. Kai lietuviukai — jis irgi turi to bendrojo slogučio būti veikiamas — prie paprastosios mokyklos dar sekmadienine pridėdama, jis gali ištikrųjų pasakyti, jog jau per daug.

Pedagogai yra kėlę mintį, jog lituanistikos mokyklos, šeštadieniškos ar sekmadieninės, turėtų būti vedamos kitaip, nei ordinariosios. Vaikams jos turėtų teikti malonumą ir to turėtų būti siekiama pasigauziant žaidimų salėje arba atvirame ore. Instruktyvumas čia eity tik kaip atsitiktinis dalykas, o į klasės suolą būtų einama tik tada, kai vaikuose būtų kilęs toks noras, žinoma, ne be mokytojo įtakos.

Žaidimų pagrįstas mokymas bus iškrypimas iš rutinos kelio, ir mokytojui bus čia kur kas sunkesnis darbas, bet reikia ieškoti būdo sukelti vaikui susidomėjimo. Svarbu mokyklos buvimo faktas, bet jos pasiekti laimėjimai yra svarbiau.

Šeimyniniai pobūviai

MŪSŲ MOKYKLOJE jau ne kartą buvo rašoma apie šeimų ratelius, kuriuose būtų kas joms pačioms naudinga padaroma. Straipsnyje "Yra jėgos, bet nėra tvarkos" P. G. dalyką ėmė neigiamo įspūdžio veikimas ir jis ieškojo kelio į formą, kurios teiktų gero įspūdžio, keltų kultūringumą. Jo buvo siūloma ieškoti turinio ir prasmės mūsų šeimų suėjimuose bei pobūviuose.

Vytautas Kavolis NAUJIENŲ straipsnyje "Kultūra su pyra-

Naujausi "Terros" leidiniai

Šiomis dienomis čikagiškė knygų leidykla "Terra" išleido Liudo Dovydeno romaną "Broliai Domeikos", Lietuvoje laimėjusį valstybinę literatūros premiją, ir garsiojo prancūzų novelisto Guy De Maupassant novelių knygą "Karoliai", taplinančią pluoštą pačių geriausiųjų jo novelių. Abi knygos išleistos gražiai ir skoningai.

Artimiausiu laiku "Terra" išleids Antano Škėmos novelės "Šventoji Inga", Mariaus Katiškio "Užuovėją" ir Kazio Binkio poezijos knygą "Lyrika". Visos trys knygos jau spaudoje, ir kuri pirmą pasirodys, dar neaišku. Šiomis knygomis būtų lyg ir užbaigtas prieškalėdinis sezonas. "Terros" planuose buvo taip pat žymusis esto August Gailit veikalas "Tomas Nipernadis", tačiau dėl šios knygos išleidimo šiuo metu leidykla turi kai kurių neaiškumų.

MOKYTOJŲ ŽINIAI!

III. Liet. Mokytojų Sąjunga Valdyba praneša, kad sekmadieninė, lapkričio 2 d. 3 val. p.p. Marketo parko parapijos pradžios mokykloje šaukiamas visuotinis sąsusirinkimas. Kolegos, es mokytojai, — os prašomi laiku atvykti į šį susirinkimą ir atsivesti pažįstamus mokytojus, kurie dar Mok. Sąj. nepriklauso.

Atskirai pakvietimai nesučiame. ILLMS-gos Valdyba

You can get Two for Bridge and it's just as easy to GET TWO TO VOTE

Wouldn't it be a lot of satisfaction to help add to the greatest crowd that ever stormed the polls — in the hottest election of the century? Be sure you're registered to vote. Be sure you vote. And you'll be doing your friends a favor if you nudge them on the subject. "See you at the polls!" See that you see your friends at the polls. November 4.

Floridos saulėje dienas galima leisti be darbo, bet nuobodu be NAUJIENU. Patyrę vasaruotojai, išvažiuodami į pietus, liepia ten suintinėt ir NAUJIENAS

Naujausi "Terros" leidiniai

Šiomis dienomis čikagiškė knygų leidykla "Terra" išleido Liudo Dovydeno romaną "Broliai Domeikos", Lietuvoje laimėjusį valstybinę literatūros premiją, ir garsiojo prancūzų novelisto Guy De Maupassant novelių knygą "Karoliai", taplinančią pluoštą pačių geriausiųjų jo novelių. Abi knygos išleistos gražiai ir skoningai.

Artimiausiu laiku "Terra" išleids Antano Škėmos novelės "Šventoji Inga", Mariaus Katiškio "Užuovėją" ir Kazio Binkio poezijos knygą "Lyrika". Visos trys knygos jau spaudoje, ir kuri pirmą pasirodys, dar neaišku. Šiomis knygomis būtų lyg ir užbaigtas prieškalėdinis sezonas. "Terros" planuose buvo taip pat žymusis esto August Gailit veikalas "Tomas Nipernadis", tačiau dėl šios knygos išleidimo šiuo metu leidykla turi kai kurių neaiškumų.

Sekamčius metus "Terra" numačius pradėti vaikų literatūros knygomis. Pirmoje eilėje numatyta Liudo Dovydeno apysaka "Naktis po Grigo Ratais", kurią iliustravo dail. V. Ignatavičius, tolimojo oriento pasakos "Verkiantieji Gluosniai", papuoštomis dail. A. Kurausko iliustracijomis, ir pasakų rinkiniu "Sidabrinis Lietus", papuoštu dail. R. Vicsulo darbais. Tolimesniam leidyklos plane numatoma vaikams duoti J. Biljūno pasakos "Ir Neverk Žmogau" ir Putino jaunystės poema "Kunigaikštis Žvainys".

Priešvėlykiniam sezonui "Terra" žada išleisti Jurgio Savickio "Žemė Dega", J. Aisčio "Laiukas ir žmonės" arba jo lyrikos rinkinę, Albert Camus romaną "Svetimšalis" ir kt. Neseniai leidykla gavo antrąją Antano Škėmos knygą "Celesta", kuri numatyta išleisti dar šimet, bet ar užteks laiko, dar sunku pasakyti.

Lapkričio mėn. 9 d. Sokolų salėje įvyks "Naujienu" vakaras. "Pirmyn" choras suvaidins operą "Carmen" ir bus kitų dainų. Be to, bus suvaidinta Albino Valentino komedija "Skrenda paukšteliai", Taigi programa bus įdomi. Po programos bus šokiai ir bufetas bei virtuvė.

Kas atvyks į šį "Naujienu" parengimą, nesigailės, nes suvažiuos daug pažįstamų ir draugų. —Kaimynas

PRIE NEŽINOMYBĖS ANGOS

(VĒLINIŲ PROGA)

Kiek nesizvalgytume aplinkoje, visur matome: kas turi pradžią — seka pabaiga, kas gimsta — turi mirti! Erdvėje — judėjimas, kitimas, gimsta ir vėl nyksta. Tai jaučiame penkiais jutimo organais, šių patyrimu darome sprendimus. Kitas protavimo išvadas, kurios nesiremia realiuoju aplinkos pažinimu, vadiname svajonėmis, fantazija.

Žmogus, laikydamas save žemės karaliumi, didžiuojasi tuo aplinkos pažinimu, išradimais, turima technika, o tikrumoje jis žino tik lašą nežinomybės okeane.

Žmogus, būdamas gyvas padarinyš, ką žino apie gyvybę? Per tiek milijonų metų ar jam pasisekė išspręsti gyvybės klausimą, net organinės medžiagos atsiradimą? Kiekvienas gamtininkas pažįsta lape esančią žalią medžiagą, chlorofilu vadinamą. Šis sugeba iš mineralinių druskų, vandens, deguonies (saulės energijos akivaizdoje) padaryti organinę medžiagą — krakmolą, sugeba sukurti gražiausių spalvų žiedus ir į medžio stiebą bei šakas įjungti tiek saulės šiluminės energijos, kad žiemos metu ir mes galėtume ją pasinaudoti. Kur tavo, žemės karaliau, visagalis protas, kodėl tu negali šio mažyčio, paprasto akim nematomo, chlorofilo grūdėlio darbo atlikti savo galinomis rankomis? Atsakys: tai ateities klausimai.

Tu esi veržlus, sutinku. Bet ką padės tavo veržulumas, jei protas yra nepajėgus išspręsti klausimus, kurie nėra paremti savo pojūčiais ir aplinka. Juk ir Archimėdas sakė: "Duokite atramos tašką — pajudinsiu žemę!". Bet to taško iki šiol dar niekas nedavė: jis yra už proto galios ribų. Žmogus sukūrė aiškesnį spėjimą, spėjimą apie gyvybės atsiradimą. Nuo laukinių tautų legendų iki Regvedų, Biblijos, Korano rašytų knygų, filosofinių sistemų ir paskutinio — dialektinio materializmo. Bet ar juose rado ką realaus? — Nieko! Tai gražios fantazijos, svajonės pagrįstos jausmais. Realybėje — jis pažino smulkiausias gyvius, stebėi Ameba Proteus paprastą skilimą, žino ląstelių dauginimosi komplikuoatą karakinezo būdą; pažįsta branduoly einantį procesą, stebi centrazomų atsiradimą, poliarinį jų veikimą, susidarymą chromatinų kilpų ir pasidarymą iš vienos — dviejų ląstelių. Kas verčia šį procesą taip, o ne kitaip veikti, kodėl ji dauginasi; kur gyvybės pradžia: centrazomose, chromatinėse kilpose; o gal iš šalies veikia jėga šį procesą? To viso jis nežino. Gyvybės paslaptis jam yra taip pat nežinoma, kaip ir prieš šimtus milijonų metų. Jis mėgina save visai įtikinti, net apgauti, bet jaučia: jam protas diktuoja: "Ne, ne, tai vis be pagrindo svajonės: tu taip nori kad būtų!" Kai žmogus prieina prie duobės vėlinių išvakarėse, pajunti proto diktuotų žodžių tikrumą.

Kaikas žmogų palygina žvaikėi. Vykusi simbolistika. Žvaikė, kaip ir žmogaus gyvybė, uždegama nežinomoms rankos. Kaip žvakę, taip ir žmonių, esama ne vienuodu: vieni daugiau šviesos ir šilumos skleidžia aplinkui, kiti mažiau; vieni liepsnelė dega lygiai, iš lėto, kiti mirguliudama, blaškydamosi nuo visokių įtakų. Bet įstatymas visiems vienodas: jei uždegė — sudegs. Galima užpūsti: kaip jaunystėje kartais gyvybė giltinės yra nuskinama. Tai ir viskas.

Kol nueisime prie duobės, valandėlei stabtelkime prie atėjimo problemos. Kaip matėme, šiandien atsirandančio organizmo pačioje pirmoje ląstelėje negalime sueškoti gyvybės atsiradimo paslapčių, išspręsti šios problemos. Ką žmogus gali pasakyti apie pirmosios gyvybės atsiradimą, kai jau bilijonai metų praėjo?

Paul Sefrin, jėzuitas, 1948 m. spalio mėn. 24 d. paskaitoje yra pasakęs: "Kai tu pasieki (taikytai vyrui) moters kaulus, Dievas gauna iš tavęs signalą ir pasiunčia sielą, užsimezga naują gyvybę". Aš neliesiu Platono ir Aristotelio skirtingų pažiūrų nei P. Sefrino teigimo. Tenka priminti tradicinius teoriją, kurią net šv. Augustinas pripažino. Jei imsimė šv. Tomą ir kitus viduramžių teologus bei filosofus, jie nesutiko, kad siela atsiranda spermatozoido su kiaušinėliu susiliejimo metu. Kiti griežtai yra pasisakę prieš šią prielaidą ir sielai teisės į kūną pripažino tik vėliau, kai šis pilnai susiformuoja. Net Tridento katechizmas šią Katalikų bažnyčios pažiūrą juodu at balto buvo įsirašęs. Tik 19 šimtmečio pabaigoje Katalikų bažnyčia prieina vieningos minties, kurią ir P. Sefrin skelbia. Šiuos davinius primenu tam, kad ir Romos katalikų bažnyčios tėvai įvairiais laikais įvairiai galvojo apie žmogaus gyvybės pradžią.

Ką gali pasakyti tu patsai, žmogau, apie savo pradžią? Esi gyvybė, dalyvavusi asmeniškai atsiradimo procese, ką atsimeni? Nieko! Taigi, ta ranka, uždengė žvakę, visą tai uždengė nežinios šydu, kurio tu niekad nepajėgsi nuplėsti, net mažiausio plyšelio praskleisti į anapus! Kad tu prie šios paslapties ir arti neprieitumei, pirmieji tavo amžiaus metai yra nuo tavęs tamsa uždengti. Tai ką galbėti apie embriono stadiją! Paklausk savo atminties, proto ir vistikie jie tau nieko nepasakys. O juk tu jame egzistavai. Kaip tu neveržtumesi į aną pusę, pastangos bus lygios, lyg kakta muštumei į kalno uola, norėdamas jį priversti trauktis tau iš kelio. Gali sukurti aibes hipotezių, spėjimų, daleidimų, bet visa bus tik gražios hipotezės. Tuo tenka aiškinti ir bažnyčios tėvų nevienodos nuomonės.

Paklausi, kodėl taip daro žmonės? Veržulumas, noras viską išaiškinti, ambicija: jis žemės karalius, kaip nežinoti savo pradžios? Šią tamsią uždangą palikę žengiami gyvenimo keliu. Jame mus ryša daugelis šiltų jausmų su mūsų artimais. Mes mylime, gimdome, auginame ir patys esame mylimi. Tegu vieną dieną parėjus iš darbo randi žmoną, paėmus tavo taip mylimus vaikus, visai pasišalinus nuo tavęs. Tu žinai, kad jie visi gyvi, gyvena, bet vistik jų ilgė (Tąsa 2-ram psl.)

LAPKRIČIO 9 D. RUDENINIS 'NAUJIENU' VAKARAS

SOKOLŲ SALEJE, 2337 SOUTH KEDZIE AVENUE* STATOMA KOMEDIJA "SKRENDA PAUKŠTELIAI" * BUS PUIKI MUZIKOS MENO PROGRAMA.

(Atkelta iš 1-mo pusl.)

sys virsta tau kančia. Tavo bute prasideda kapo tylą, o šalia tavęs — tuštuma. Junti nepaprastą dvasios skausmą.

Koksai skausmas turi apimti žmogų, kai mirtis išplėšia jam iš glėbio mylimą gyvenimo draugą, nuo kūdikystės jį prižiūrėjusius tėvus ar jo gyvenimo džiaugsmą — sūnų ar dukrą? Ar jis gali prileisti, kad šie, taip jam brangūs asmenys, atnešti prie duobės ar laužo, daugiau niekad nebeprakalbės jį, netars meilaus žodžio, nebepaglostys pavargusios galvos, bet supūs ar sudegs, virs dūmais. Ne, to jis nenori suprasti, kaip ir pačios mirties. Juk tai taip žiauru! Jam ateina į pagalbą jo lakioji fantazija, darytuojama jausmų. Jis kuria fantastiškiausius prileidimus, kurie su laiku net jį patį ima įtikinti, kaip ir kiekvienas kartkartėmis kartojamas melas. Savę apgaudinėdamas net kitus ima įtikinti: vistiek niekas nepatiksins, bailsi paslaptis, niekieno, neatkleidžiama! Iš tenai niekas negrįžta, niekas neprakalba, niekas neduoda nė mažiausio ženklo: duobe baigiasi viskas. Toliau už kapo slenksčio gyvybė nebenukanka, o protas bejėgis. Šiapus slenksčio lieka tik kūnas, darbai ir mumyse atminimas.

Ivairios tautos sukūrė įvairius tikėjimus apie gyvenimą anapus grabo. Jį vaizdavo sielų, kaip ir žemėje, tik gerų. Iš senovės tikėjimų, gal geriausiai bus mus pasiekęs egiptiškasis. Jie tikėjo, kad kol kūnas (Chet) nenustoja savo formos, siela (Ra) paukštės pavidale (kartais net žiogo) laikosi prie jo ir neina į Ozirio karalystę. Todėl jį balzamuodavo, turėjo mirusių kultą, iškilmingas laidojimo ceremonijas su įvairiomis užkerėjimo formulėmis, ir tik to dėka ir dabar, po 4000 metų, mumijos randamos, lyg vakar palaidotos.

Kitaip galvoja didysis kinų išminčius Kong Fu-tsi (Konfucius), gyv. 551—478 pr. Kr., kurio vardu kinų tikėjimas vadinasi. Jis sako: "Jei nepažįstame gyvenimo, kaip galime pažinti mirtį?"

Komentariai nereikalingi. Lietuvių tauta neatsiliko nuo kitų. Ji tikėjo į pomirtinį gyvenimą, laidojo ar degino su reikalingais daiktais ir papuošalais ir kasmet jų prisiminimui skyrė dieną, vėlinėmis vadina. Tą dieną ant artimųjų kapų puotaudavo, tikėdami ir mirusius sykiu dalyvaujant. Nuėidami palikdavo jiems maisto. Neturtingi atnešdavo tik mirusiams. Tai buvo liaudinis tikėjimas, kuris šiandien išnyko. Bet gilus prisirišimas prie mirusiųjų išlaikė. Ir mes per vėlines einame atlankyti kapų, degame žvokes, tą simbolį. Tam ir metų laikas papūktas tinkamas. Medžių lapai pagelto, netekę gyvybės, krenta ar jau nukritę beprasmiškai vėjo nešiojami. Žemė (Lietuvoje) stingsta, primindama mūsų artimųjų šaltą ir bejausmį paskutinį atsisveikinimą su mumis. Kartais net sniegas ima leistis iš aukštųjų, lyg norėdamas sustiprinti ryšį tarp iškeliavusių į amžinybę ir čia dar esančių. Sieloje darosi graudu, liūdna. Pasijunti vienišas, klaidžiojas tarp didžiųjų dviejų gyvybės ir mirties paslapčių. Prisimeni gerus darbus išvykusiųjų į anapus slenksčio ir žiūri į vėjo blaškomas liepsneles. —P. Višna

Naujienele pataria savo draugui užsirašyti NAUJIENAS

2—NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL. —SATURDAY, NOVEMBER 1, 1952

Garsinkitės "N-nose"

Siomis dienomis išspausdintas
**Juozo Švaisto
PETRAS ŠIRVOKAS**
IDOMIAUSIOJI LIETUVIŠKŲ NUOTYKIŲ KNYGA
230 PUSLAPIŲ. KAINA \$2.75
Knygų pardavinėtojai gauna nuolaidą. Užsakant paštu, reikia pridėti 10 centų pašto išlaidoms. Cekius ir Money Orderius siųskite tokiu adresu:
NAUJIENOS
1739 S. Halsted St. Chicago 8, Ill.

**PAGALIAU! NAUJAS ISRADIMAS
KENCANTIEMS NUO
REUMATIZMO ir ARTHRITIS**
AMERPOL TABLETS... Amerpol sustabdo pažeidžiantį skausmą tuojau! Greitai pašalina skausmą nuo raudonai įdegusių kelių, pirštų, rietkaulių, pečių sanarių, ir skaudančių, ne lanksių raumenų. Pripažinti žymnių gydytojų ir ligoninių. Dėl pagalbos nuo jės kankinančių skausmų neatidėliokite. Pasiųskite \$4.00. Už 100 tablečių \$3.50 ir 50c. už persiuntimą
**THE STAR PHARMACAL CO., Dept. L,
957 No. Ashland Ave., Chicago 22, Ill.**
Bus pristūsta jums tuojau.

A. LIKANDERIS
buv. dainavimo mokytojas Kaune
atidaro nuo spalio mėnesio 6 d.
DAVNAVIMO STUDIJA
Apie sąlygas sužinoti
4517 SO. ROCKWELL ST.
arba tel.: FR 6-4476

**TELEVIZIJŲ
TAISYMAS**
VISŲ FIRMŲ
Garantuotas darbas
Šaukit:
YArds 7-1099
Nuo 6:00 iki 10 val. vakaro
Seštadieniai: 8 ryto iki 9 vak.
M. RIMKUS
4119 SO. FRANCISCO AVE.

Telef. REPUBLIC 7-5803
• Kasdien nuo 2 val.
• Sekmadieniai 9—2 v.
• Šventadieniai 9—2 v.

**ADOMAS
VAITKEVICIUS**
ANGLIŲ IR ALYVOS
PARDAVIMAS
Visu Rūšiu Namu Apšildymo
Sistemų Įvedimas, Perdirbimas
ir Pataisymas
Greitas, sąžiningas ir pigus
patarnavimas

ATLAS FUEL COMPANY
ATSTOVAS
4919 So. Paulina
PROSPECT 6-7960

**THE BURD GRAY
HERB CO., INC.**

kuri pirmiau buvo
5907 LAKE STREET
ir
118 NO. MAYFIELD

perkėle savo žolijų biznį ir
gyvenimo vietą į namus:
139 NO. PINE AVE.
kad būtų daug patogiau poniai
Burd Gray, kuri parkritusi su-
siziėdė nugarą ir yra priversta
vertoti lazda, bet vis dėlto galinti
patarnauti visiems savo
kostumeriams.

Valandos: kasdien nuo 12 diena
iki 8 vakaro, išskiriant penkta-
dienius ir pirmadienius.

MANSfield 6-3171

RAKANDAI

Ir Visi Kiti Namų Reikmenys

**PIRKTI IS
PROGRESS**
Bendrovės Krautuvis

**Gražiau Atrodo,
Ilgiau Tarnauja,
Mažiau Kainuoja**

Nes šios Istaigos Vadovybėje
Tarnauja Žmonės Turėdami 40
Metų Patyrimo Šioje Prekyboje.

**Kada Ateina Reikalas Pirkti
Ivairius Namų Reikmenis,**
kreipkitės į šią

**ERDVIA ir PATOGIA
SENIAUSIA
LIETUVIŲ BENDROVĖS
KRAUTUVĖ**

**PROGRESS
FURNITURE CO.**

4181-83 ARCHER AVE.
Tel. LAfayette 3-3171
Brighton Parko Kolonijoje

SIUNTINIAI I

LIETUVA

visus mokesčius
čia sumokėjus

100% apdrausta

**DRABUZIAI
GYDUOLES**

ir t. t.

Jūsų giminės gauna be
jokių jiems išlaidų

**CENTRAL PARCEL
SERVICE, INC.**

220 SO. STATE ST., CHICAGO

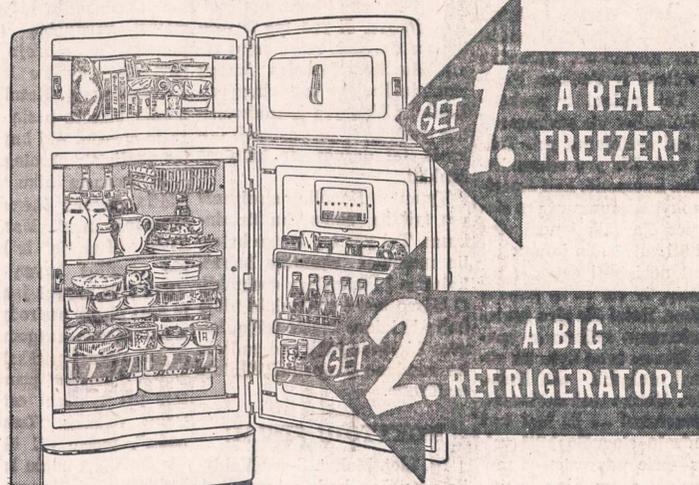
Tel. WAbash 2-9354

Atdara šeštadien. iki 1:30 popiet.

Skaitykite "N-nas"

GET 2 for 1
at **AMERICAN FURNITURE**

TRADE NOW! Get a new G-E Refrigerator-Freezer—
2 Great Appliances in 1!

**Model NH-8J
REFRIGERATOR-
FREEZER
COMBINATION**

DURING THIS SPECIAL OFFER, YOUR old refrigerator may more than cover the down payment on this wonderful General Electric 2-in-1 appliance.

It's a real food freezer that maintains zero temperature! It's a big refrigerator that never needs defrosting!

It's a de luxe model packed with every feature you could want—and it's yours at a new low price!

REGULAR PRICE . . . \$467.00
LESS TRADE-IN 97.12
YOU PAY ONLY . . . \$369.88

EASY TERMS

COURTEOUS SALESMEN TO SERVE YOU AT.....

**AMERICAN FURNITURE AND
RADIO STORES**

1523 N. MILWAUKEE AVE.

Authorized Dealer
**GENERAL ELECTRIC
REFRIGERATORS**

HUMboldt 6-5000

Bendruomenės incidento pabaigtuvės...

LOKas apgailestavo Waterburio įvykius. — Tačiau "Darbininkui" dar per mažai buvę. — "Draugas" vis tebevengia rašyti tiesą apie Waterburį

Pirmoji Amerikos Lietuvių Bendruomenės apylinkė, įsteigusi Waterbury, Conn., ligišiol tebegyvena steigiamojo susirinkimo žinomais įvykiais ir jų pasekmėmis. Tačiau LOKas ėmėsi juos bent formaliai likviduoti. Rudens orui kiek atvėsus, jis sprendė dėl tų įvykių Dr. M. J. Colney, p. A. Devenienės ir p. Br. Dūdos LOKui paduotą skundą.

"Lokas, apsvarstęs JAV LB Waterburio apylinkės trijų laikinosios valdybos narių skundą, apgailestauja jame minimus įvykius ir pataria jų ateityje vengti (pažodžiu, ištrauka iš LOKo tuo reikalu priimtos rezoliucijos, pabraukta mano V. R.).

O kas tame trijų skunde bu-

vo minima, ką LOKas apgailestauja? Štai to skundo turinys:

1952 m. gegužės 18 d. įvyko JAV L. Bendruomenės Waterburio apylinkės steigiamasis susirinkimas. Susirinkimą šaukė ir jam dienotvarkę pateikė AL Tarybos Waterburio skyriaus JAV Bendruomenės apylinkės organizuoti komisija, kuri remdama si įstatų 10 str. ir taisyklių 3 str. nutarė iš kiekvieno norinčio dalyvauti Bendruomenės apylinkėje ir valdybos rinkimuose, imti avansu piniginių mokesčių, kuris vėliau bus įskaitytas į solidarumo įmokėjimus, ir užpildyti atitinkamą pareiškimą, kad tuo būdu būtų pasiektas didesnis ryžtas dalyvauti bendruomenėje ir išvengta atsitiktinių, eventualiai galinčių susidaryti dėl dalyvavimo asmenų, nesiinteruosiančių bendruomenės idėja.

Prieš pradėdamas susirinkimą šia prasme ir buvo vykdoma būsimojų

bendruomenės narių registracija. Tačiau LOKo vicepirmininkas Dr. P. Vileišis, sulaužydamas komisijos nustatytą tvarką ir nebudamas jos nutarimų, partizaniškai pradėjo savąją registraciją, sudarė savo nuožūria kitą komisiją, kurioj ir pats buvo, užrašydamas tik vardą ir pavardę ir viešai tvirtino, kad ALto organizacinė komisija neteisėtai daro ir kiekvienas, kas čia dalyvauja, be jokio pareiškimo turi balsavimo teisę. Šis Dr. Vileišio netaktas jau iš pat pradžių virto skaldyimosi veiksmu.

LOKO sekretorius A. Saulaitis, pakviestas pareikšti nuomonę, viešai pasakė, kad organizacinės komisijos nustatyta tvarka yra teisėta ir pagal įstatus. Todėl salėje esantieji pasidalino į dvi grupes ir kilo karšti ginčai, skaldą vienągą darbą.

1952 m. gegužės 21 d. įvyko JAV L. Bendruomenės Waterburio apylinkės pirmasis posėdis, kuriame dalyvavo visa 11 valdybos narių. Posėdyje išsiaiškinti, kokios turėtų būti atskirų valdybos narių pareigos, buvo pareikalauta slapto balsavimo. Alena Devenienė, Dr. Colney ir Br. Dūda nurodė, kad atskiroms pareigoms būtų pasiūlyti kandidatai, jie aptarti ir būtų gautas bent principinis sutikimas kandidatuoti, nes kas iš to, jei išrinksimė slapto balsavimu, o atsisakys primestas pareigas eiti. Be to, buvo pareikšta, kad Dr. Vileišio kandidatura į skyriaus pirmininkus yra dėl jo išsiskikimų nepriimtina, nes tatai kenktų našiam bendradarbiavimui ir lietuvių vienybei. Nežiūrint to, Dr. P. Vileišis pareiškė, kas esamo susirinkimo išrinkti, ir kiekvienas turis pasiimti tas pareigas, kokios jam būtų slapto balsavimu pavestos. Esant tokiai padėčiai A. Devenienė, Dr. Colney ir Br. Dūda pareiškė, kad mes ne balsuojame ir protestuojame prieš tokį būdą pareigoms pasiskirstant.

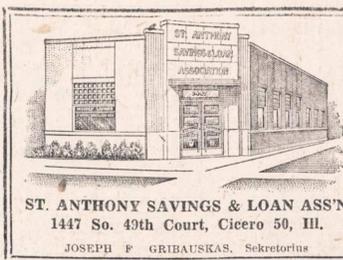
Išdėstytos aplinkybės, kurių inspiratorius ir organizatorius yra Dr. Vileišis, sukūrė tokią padėtį, kad JAV Bendruomenės Waterburio apylin-

kės valdyboje nebus nuožūrdžios bendradarbiavimo dvasios. Bendradarbiavimo sąlygoms sudaryti Dr. Vileišis yra nenugalimas stabdys. Tati turėdamas galvoje, Dr. Vileišis turėtų padaryti atitinkamas išvadas. Tačiau mes esame giliai įsitikine, kad Dr. Vileišis dėl savo asmeninių ambicijų, susidariusios sunkios padėties nenori suprasti ir iš to išvadų padaryti. Be to, spaudoje aprašyti Dr. Vileišio "žygdarbiai" kompromituoja lietuvių bendruomenės idėją, o Waterbury sudaro tokias

sąlygas, kuriomis joks darbas nėra įmanomas.

Nėra jokios abejonės, kad jeigu LOKas apgailestavo šiame tik ką pacituotame skunde minimus įvykius, tai tuo pačiu ir pripažino, jog jame iškelti faktai yra teisingi. Kitaip sakant, pats LOKas savo autoritetu netiesioginiai patvirtino

(Tęsinys 4-ame puslapyj)

KVIEČIAME TAUPYTI PINIGUS

Šioje Bendrovėje, kur jūsų keimynai taupo pelningai ir saugiai nuo 1922 metų.

Dykai dovanėlės su naujom sąskaitom. Turfas \$5,500,000.00

ST. ANTHONY SAVINGS & LOAN ASS'N
1447 So. 49th Court, Cicero 50, Ill.
JOSEPH F. GRIBAUSKAS, Sekretorius

BENDRUOMENINIS Kanados Lietuvių SAVAITRAŠTIS NEPRIKLAUSOMA LIETUVA,

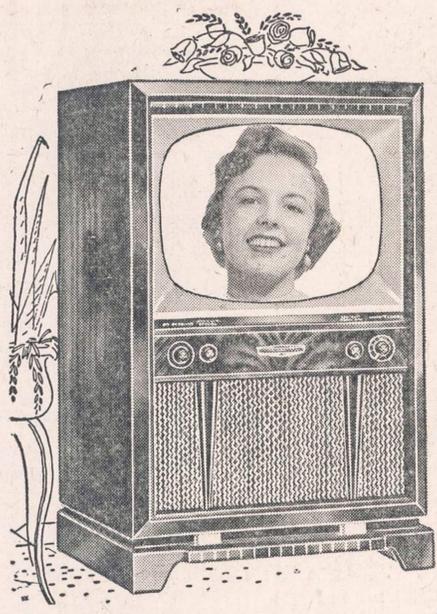
išeinas 8-10 puslapių, duoda daugiausia žinių apie Kanados lietuvių gyvenimą ir jo sąlygas. Daug rašo apie visame pasauly esančius lietuvius ir okupuotos Lietuvos būseną.

1952 metais "NL" duoda plačią studiją apie Lietuvos sienas ir studiją apie Lietuvos žemės ūkį, paremtą naujaisiomis žiniomis iš Lietuvos.

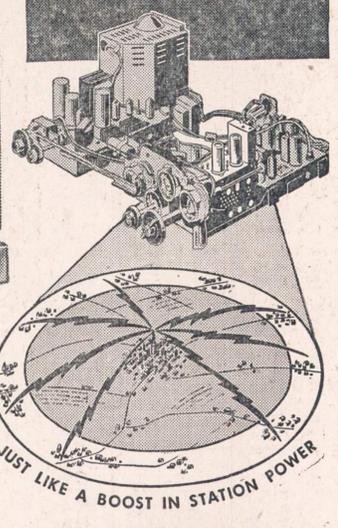
PRENUMERATA: metams \$5.50. ADRESAS: "Nepr. Lietuva", 7722 George St., Ville Lasalle, Montreal, P. Q., Canada.

ATSTOVAS CHICAGOJE: Mr. J. Janulaitis, 3645 So. Emerald Avenue, Chicago, Ill.

at CHELTEN'S The Most Advanced TV Set Ever Built!

NEW 1953
PHILCO
with
Golden Grid
Tuner

21" Screen with "No Glare"
245 Square Inch Picture

New Philco console, the model 2266, brings you now a sweeping advance—the first High Fidelity picture reproduction of all time plus greater power and sensitivity than ever before in TV history. With UHF-VHF Built-In Aerial and other new developments, absolutely nothing compares with a "Golden Grid" Philco for noise-free reception, picture performance and VALUE.

\$399⁹⁵ Including Federal Tax and Warranty

Other Philco Sets \$199⁹⁵
As Low As Including Federal Tax and Warranty

Buy Now on Easy Terms at

CHELTEN RADIO AND APPLIANCE COMPANY

2913 E. 79th Street
10534 Torrence Avenue

BAyport 1-6606
BAyport 1-0955

OPEN MONDAY AND THURSDAY NIGHTS

3—NAUJENOS, CHICAGO 8, ILL.—SATURDAY, NOVEMBER 1, 1952

ALL WINTER
- AND ALL YEAR!

The Safest Roads You Can Ride On

- ★ MAKE the slickest road a safe road with the U. S. Royal Master's exclusive Royaltex Tread!
- ★ LET its 3,000 gripping edges give you winter skid protection and stopping power never known before!
- ★ STAY super-safe for twice as many miles—with the only renewable safety tread in the world!

NOW! For Your Present Tires!
We are allowing
from \$3 to \$13
on the purchase of new, winter-safe U. S. Royals.
U. S. Royal Master • U. S. Royal Air Ride • U. S. Royal De Luxe
plus generous allowances for your present tubes

U.S. ROYALS

World's Foremost Safety Tires

Geo. J. Eberhardt
COMMERCIAL TIRE & SUPPLY CO.
4657 W. MADISON ST. • MANSfield 6-8220

Vairių firmų geriausias kokybės
Televizijų ir Radijo
Aparatai
DIDELĖ NUOLAIDA
GARANTIJA, ISSIMOKEJIMAI

DAINA
TELEVISION
sales-service
3120 S. Halsted - DA-6-6887

Pervežu baldus
Chicago ir iš tolimesnių vietų
TURIU ILGĄ PATYRIMĄ

Juozas Naujokaitis
6819 So. Rockwell St.
CHICAGO 29, ILL.
Phone WA1brook 5-9209

50 tūkstančių dolerių naujų
1953 metų prekių

Iš aukso, sidabro, perlų, lavalierių,
deimantinių žiedų, laikrodžių. Iš-
parduodama su didele nuolaida urmo
kainomis.

- Auksiniai žiedai spalvotomis
akutėmis po \$3.95
Auksiniai žiedai, vyriški, \$5.95
Auksiniai šliubiniai žiedai po \$4.95
Auksiniai šliubiniai žiedai
su 5 deimantais \$24.00
Deimantiniai žiedai geltono
aukso \$24.00
1/4 karato deimantiniai \$65.00
1/2 karato deimantiniai \$125.00
1 karato deimantiniai \$265.00
Auksiniai auskarai su deimantais \$42.00
Blizgantieji perliniai \$98.00
Lavaleriai, blizgantieji, impo-
tuoti iš Cekijos, su 60 \$1.98
Auskarai su kristalais, po \$98.00
Laikrodėlių expansion bands \$1.98
Rankiniai laikrodėliai su
akmenėliais, po \$7.50
Rankiniai laikrodėliai, \$12.95
Rankiniai laikrodėliai, 17 akm.
gold filled, vėliausios mados \$19.95
Aukso rankiniai laikrodėliai, \$24.95
Aukso rankiniai laikrodėliai
su keturiomis deimantais \$48.00
Gryno sidabro (sterling silver)
peilis, šakutė, šaukštas ir šaukš-
telis, salad šakutė, už \$9.95
32 smūtų Wm. Rogers
sidabruotas setas, už \$16.00
1847 m. Rogers silver su raide-
m, 52 smūtai, už \$28.50
Community silver, 24 smūtai
už \$12.50
24 smūtų silver plate
Baroness, už \$9.95
50 smūtų stalinis pilno, už \$12.50
24 smūtų stalinis pilno
šaukštai, šaukštukai, peiliai,
šakutės, už \$6.50
Stalinis pilno stalavii šaukš-
tai, peiliai, šakutės, šaukštukai
po 15c. vienas, pat geriausi po 25c.
9 smūtų peiliai (carving set)
Sherfield pilno, už \$7.95
Bulova elektriniai sieniniai
laikrodžiai, po \$7.95
Žadinami laikrodėliai už \$1.65
Lėkštės varžos, po 15c. viena.
Aukštuos rašomos plunks-
nos, po 50c.
Ball Point rašomosios
plunksnos, po 50c.
Parker rašomos plunksnos po \$2.00
Cigaretų dėžutės, po \$98c.
Vyriškos ir moteriškos
piniginės, po 98c.
Mazutės elektrinės lempos
po 98c.
Patofonas, elektrinis gramo-
fonas \$24.00
12 rekordų-plokštelių dykai.
Siuvamos mašinos,
elektrinės, po \$49.50
Poduškos, guminės, po \$3.95
Poduškos plunksninės,
su pūkais \$3.95
Blanketai, 55% Rayon, \$5.95
Blanketai grynų vilnų, po \$12.95
Kaldros vilnų ir vatės, po \$5.95
Kaldros vilnonės, po \$12.95
Kaldros pūkinės, po \$19.50
Concertina, 21 balso, po \$11.95
Cromatiška dūda, už \$2.75
Automatiškas toasteris už \$12.95
Automatiškos prosai po \$8.95
Piano akordijonai,
120 basų \$195.00
Gulbransen Spinnet Pianos \$595.00
Perdirbti pianai, po \$65.00
Rašomos mašinėles po \$59.00
Didelis paveikslas televizijos
po \$148.00

JOS. F. BUDRIK, Inc.
3241 So. Halsted St.
Tel. Victory 2-9542

NAUJA GYDUOLE
Alexander's Nausea
Maistinga Gyduole
yra mišinys riešutų
uogų, šaknų ir lapų.
Ji yra vartojama nuo
visokių nervų ligų ir
nervinių galvos skaus-
dėjimų, nuo šalčių ir
lytiško alpinimo, grei-
to pavargimo, gar-
no inkstų (kidneys) ir dėl visokių
vidurių nesveikumo — išvėrimingar
maistas ir stimuliuojantis tonikas
nežiūrint kokia liga sirgtumet, šitama
mišinį yra pastiprinimų. Vartojama
arbatos formoje. Svaras \$3.00, pusi
svaro \$4.00, ketvirtis svaro \$2.00.
Pristumėm į namus.
ALEXANDER'S CO.
414 WEST BROADWAY
South Boston 27, Miami.

JOS. F. BUDRIK, Inc.
3241 So. Halsted Street
Tel. Victory 2-9542

Krautuvė atidaryta pirmadienio ir
ketvirtadienio vakarais iki vėlumos.
Nedėliomis uždaryta.

Budriko Radio Valanda leidžiama
kiekvieno ketvirtadienio vakare nuo
6 iki 7 val. vak. iš stoties WHFC,
1450 kilocycles.

SPECIALIZING
in French Fried Shrimp for a
delicious and a new Taste.
Treat yourself to our Tasty Shrimps
Eat in a congenial homey
atmosphere.
Many other Tasty Treats

SMALL FRY RESTAURANT
JOE WILKUS, Prop.

7555 No. Western Ave.
Phone HO. 5-9802
CHICAGO, ILL.

LIKENS SHOP
Specializing in
One-Line Women's
Apparel and
Accessories

7 NORTH LONG COMMON
RIVERSIDE 7-5073
Riverside, Illinois

SIMPLEX MOTOR PARTS

Piston Ring Specialists
Winterizing

Simplex Piston Rings
Piston Pins, Expanders
Motor Bearings

Sorenson Ignition Parts
Ring and Pin Fitting
Rod Aligning
Water Pumps
Thermostats

Front End and Clutch Parts
Blue Crown Spark Plugs
Norway Peak Anti-Freeze

411 CONKEY ST.
Sheffield 2746
HAMMOND, IND.

Budriko Krautuvė

NAMAMS RAKANDAI
visų geriausių išdirbysčių:

Radijos, Televizijos, šaldytuvai,
Skalbiamos Mašinos, Siuvamos
Mašinos, Jewelry už žemesnes
kainas kaip kitur ir ant lengvų
išmokėjimų.

JOS. F. BUDRIK, Inc.
3241 So. Halsted St.
Tel. Victory 2-9542

Krautuvė atidaryta pirmadienio ir
ketvirtadienio vakarais iki vėlumos.
Nedėliomis uždaryta.

Budriko Radio Valanda leidžiama
kiekvieno ketvirtadienio vakare nuo
6 iki 7 val. vak. iš stoties WHFC,
1450 kilocycles.

NAUJA GYDUOLE
Alexander's Nausea
Maistinga Gyduole
yra mišinys riešutų
uogų, šaknų ir lapų.
Ji yra vartojama nuo
visokių nervų ligų ir
nervinių galvos skaus-
dėjimų, nuo šalčių ir
lytiško alpinimo, grei-
to pavargimo, gar-
no inkstų (kidneys) ir dėl visokių
vidurių nesveikumo — išvėrimingar
maistas ir stimuliuojantis tonikas
nežiūrint kokia liga sirgtumet, šitama
mišinį yra pastiprinimų. Vartojama
arbatos formoje. Svaras \$3.00, pusi
svaro \$4.00, ketvirtis svaro \$2.00.
Pristumėm į namus.
ALEXANDER'S CO.
414 WEST BROADWAY
South Boston 27, Miami.

JOS. F. BUDRIK, Inc.
3241 So. Halsted Street
Tel. Victory 2-9542

Krautuvė atidaryta pirmadienio ir
ketvirtadienio vakarais iki vėlumos.
Nedėliomis uždaryta.

Budriko Radio Valanda leidžiama
kiekvieno ketvirtadienio vakare nuo
6 iki 7 val. vak. iš stoties WHFC,
1450 kilocycles.

Bendruomenės
incidento pabaigtuvės...
(Tešinsys iš 3-čio pusl.)

skunde išdėstytus įvykius, ku-
rie atsitiko Waterbury, sten-
giant ALB apylinkę.

Dabar skaitytojams bus aiš-
ku, kad tie Waterburio įvykiai
"Naujiuose" buvo gana objek-
tingai aprašyti. Nors ligšiol ne-
įprasta buvo girdėti, kad tokie-
dalykai lietuvių bendruomenėje
dėtyti. Tačiau "Darbininkui"
atrodė, dar to per mažai bu-
vę. Pagal jį išeitų, kad Dr.
Vileišis su savo katalikiškos
grupės padėjėjais galėjęs dar
didesnių skandalų pridaryti.
Nes "Darbininko" teigimu, apa-
rašytieji tie Waterburio įvykiai
nekatalikiškoje spaudoje esą
tik to incidento išpūtimas. Bet
pasiskaičius iš trijų skundą
paaiškėja, kad tai nekatalikiš-
kai spaudai nebuvo ko pūsti.
Kaip matyti iš skundo, kuriuo
rėmėsi ir LOKas, tas pusė ar
pilnas katalikas Vileišis su savo
pagelbininkais, ir tai bend-
ruomenės nenaudai, pridarė
daug ko per daug. Jeigu "Darbi-
ninkas" kalba apie tariamą to
incidento išpūtimą, tai matyt,
daleidžia, kad jo grupės žmo-
nės ALB-nėje, reikalui išitikus,
galėtų didesnių nesupratimų
sukelti... Bet čia mūsų nuomo-
nės pagrindiniai skiriasi.

Savotiškai Waterburio išsi-
skėlius "aprobavo" ir "Drau-
gas". Trumpoje žinutėje iš Wa-
terburio jis teigia, kad LOKas
savo posėdyje kai kieno išgar-
sintą skundą likvidavo (žiūr.
"Draugo" No. 226). Iš aukščiau
pacituotos LOKo priimtos Wa-
terburio įvykių reikalui rezoliu-
cijos ištraukos dabar "Draugo"
redaktoriai sužinos, kad jos ko-
respondentas suklaidino. Kal-
bamą skundą LOKas ne likvi-
davo, kaip "Draugas" tvirtina,
bet nuodugniai apsvaistė (ir tai
ne viename savo posėdyje) ir
rado, kad jame išdėstyti faktai
buvo teisingi, jeigu LOKo plu-
numas vienbalsiai apgalvestavo
skunde minimus įvykius ir pa-
tarė jų ateityje vengti.

Tai ne pirmas atsitikimas,
kai Waterburio koresponden-
tas "Drauge" iškreipia tikrovę
ir tuo būdu klaidina savo skaity-
tojus. Jeigu "Draugui" iš tik-
rųjų rūpi tiesos tarnyba, tai ne-
atidėliojant turėtų pakeisti sa-
vo Waterburio korespondentą
toku, kuris chroniškai neprasi-
lenktų su tikrove.

—V. Ramoniškis

see you at
the polls

Garsinkitės "N-nose"

SOTUS ALKANAM PADĖK
AID OVERSEAS, INC., 3133 S. Halsted St. Chicago 8, Ill. DA. 6-3859

Bendrovė siūnia maisto siuntinius į Vokietiją ir kitus kraštus, iš-
skyrus SSRS. Pristatymas trunka apie 17 d., nes siuntiniai siunčiami
iš Europos sandėlių. Pilnas draudimas. Reikalaukite pilno siuntimo.

SIUNTINYS Nr. 5—\$5.40 2 sv. rūkytų lašinių, 2 sv. marme- lado, 1 sv. pupelių kavos, 1 sv. co- coa, 2 sv. cukraus, 1 sv. margarino	marmelado, 1 sv. pupelių kavos, 2 sv. cocoa, 1 sv. šokolado, 4 1/2 sv. cukraus, 2 gabalai tualet. muilo.
SIUNTINYS Nr. 12—\$6.40 2 sv. kiaušinių taukų, 2 sv. rūky- tų lašinių, 1 sv. pupelių kavos, 1 sv. cocoa, 1 sv. šokolado, 2 svara cukraus.	SIUNTINYS Nr. 25 E) 9 sv. grynų kiauš. taukų \$5.25 C) 15 sv. gryn. kiauš. taukų \$8.00
SIUNTINYS Nr. 19—\$9.95 4 sv. rūkytų lašinių, 2 sv. kiaušini- ų taukų, 2 sv. margarino, 2 sv.	SIUNTINYS Nr. 6—7 10 svarų cukraus ..... \$2.60 10 svarų balt. kviet. miltų \$2.50

**Kiekvienas Nori Pinigų, Vienok
Pinigai Neauga Ant Medžių**

Taigi ATIDARYK TAUPYMO SĄSKAITĄ SIANDIEN

pas BRIGHTON Savings ir taupyk reguliariškai ir
pelningai. 3% NORMALUS PELNAS, išmokamas du
kartus į metus. Indėliai yra apdrausti iki \$10,000.

BRIGHTON SAVINGS and LOAN ASS'N.
4071 Archer Ave., į vakarus nuo California Ave.
Telefonas: LAfayette 3-8248
CHARLES ZEKAS, Secretary

OFISO VALANDOS:
Pirmad., Antrad., Penktad. ir Šeštad. 9:00 ryte iki 4:30 po pietų.
Trečiad. 9:00 ryte iki 12 v. dieną. Ketvirt. 9:00 ryte iki 8:00 vak.

Kurie yra pirkę iš Budriko yra persitikrinę,
kad gavo geros rūšies rakandus už
nebrangias kainas

3 smūtų miegamojo kambario setai	\$100.00
5 smūtų Chrome Dinettes	\$50.00
7 smūtų Dining Room setai	\$100.00
2 smūtų Parlor setai, po	\$100.00
Minkštos kėdės, po	\$25.00
Studio Couch — Dienos Sofa	\$50.00
Vatniniai matrasai, po	\$10.00
Sprunginiai matrasai, po	\$20.00
9 x 12 karpetai, po	\$29.00
Grynų vilnų karpetai, yardas po	\$3.50
Stalavos lempos po	\$4.00
Aslos lempos po	\$9.00
Prošijamos mašinos po	\$49.00
Skalbiamos mašinos po	\$69.00
Elektriniai dulkių valytuvai	\$20.00
Elektriniai šaldytuvai, su 5 metų garantija, po	\$149.00
Televizijų setai, 21 colio paveikslas	\$199.00
Televizijos, 16 colių paveikslas	\$100.00
Mazutės radijos po	\$19.00

LENGVUS ISMOKEJIMAI, BE NUOSIMČIO

Allejiniai pečiai, 4 kambarių	\$39.00
Angliniai pečiai, 4 kambarių	\$39.00
Gaziniai pečiai, apšildymui	\$39.00
Balti gaziniai pečiai, virimui	\$69.00
Balti elektriniai pečiai, virimui	\$89.00
Indų plovimų mašina — nupiginta	\$200.00
Angliniai pečiai po	\$29.00

Budrikas parduoda rakandus visų žymiausių nacionaliai skelbiamų
firmų išmokėjimais, be nuosimčių, trumpam laikui.

JOS. F. BUDRIK, Inc.
3241 So. Halsted St. Tel.: Victory 2-9542

Krautuvė atidaryta pirmadienio ir ketvirtadienio vakarais
iki vėlumos. Nedėliomis — uždaryta.

Budriko Radio Valanda leidžiama kiekvieno ketvirtadienio vakare
nuo 6 iki 7 val. vakaro iš stoties WHFC, 1450 kilocycles.

**Savings Accounts Insured
Semi-Annual Dividends**

**CITIZENS FEDERAL SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION**

1542 South Halsted Street
Chicago Heights, Illinois
Phone: SKYLINE 4-4700

Tel. Virginia 7-6583
DR. S. BIEZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 West 2nd Street
Valandos: nuo 1—3 ir 7—8
Seredomis ir nedėliomis uždaryta.
Subatomis nuo 1—3.
Rez. 3241 W. 66th Place
Phone: REpublic 7-7868

DR. Z. DANILEVICIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
atidarė ofisą
10748 So. Michigan Avenue
Tel. Waterfall 8-3060
Pirma nuo 1-4 ir 7-9 val. išskiriant
šeštad. ir sekmad. šeštad. susitarus.
Rezidencija: 10838 So. Wabash Ave.
Tel. Commodore 4-1187

Ofiso Tel.: Virginia 7-0036
Rezidencijos Beverly 8-8244
DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 Archer Avenue

Ofiso valandos:
Nuo 2—4 ir nuo 6—8:30 val. vakaro.
Šeštadieniais nuo 2 iki 4 po pietų.
Trečiadieniais pagal sutartį.

DR. STRIKOL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4645 So. Ashland Avenue

Ofiso valandos: nuo 2-4 ir 6-8;
Ser., Subat. ir Nedėl. tik susitarus.
Ofiso Telefonas Yards 7-4787
Namų Tel. Prospect 6-1938
Jei neatsiliepiams viršutiniai telefonai,
Saukite Midway 3-0001

DR. C. Z. VEZEL'IS
DANTISTAS
4645 So. Ashland Ave.
arti 47th Street
Telefonas Yards 7-2246
Valandos: nuo 9 iki 8 val. vakaro.
Seredoj pagal sutartį.

DR. BRUNO J. ZUBRICK'AS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2951 WEST 63rd STREET
(netoli Sacramento Ave.)
Valandos: 2—4 po pietų ir 7—9 vak.
trečiad. ir sekmad. pagal susitarimą.
Telefonas HEMlock 4-7899
Namų Tel. Hilltop 5-2557

KITI LIET. DAKTARAI

Ofiso ir rezid. telef.: Yards 7-3526
Neatsiliepiams, skamb. Virginia 7-2579
DR. JONAS VALAITIS
Gydytojas ir Chirurgas
DR. G. J. BYLAITIS
Vidaus, vaikų, nervų gydytojas
4038 SO. ARCHER AVENUE
prie California Ave.
Valandos: Kasdien nuo 6:30 P.M.
iki 8:30 P.M. Šeštad. nuo 1-5 P.M.

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
CHICAGO, ILL.
Telefonai:
Ofisas HEMlock 4-5849
Rezidencija HEMlock 4-2324 /
OFISO VALANDOS:
Pirmad., Ketvirt. ir Penktadienį nuo
1-4, Antradienį nuo 1-5, Trečiadienį
ir Šeštadienį tiktai susitarus.

DR. BR. BEINORIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6656 SO. HALSTED STREET
(Kampas Marquette Rd. ir Halsted)
Valandos: Kasdien nuo 7 iki 9,
o šeštadieniais nuo 3 iki 5.
Ofiso telefonas: WE 6-2811
Namų telef.: WA 5-2990.

Tel. ofiso VI 7-0690, rez. VI 7-7363
DR. BR. GAIŽIUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4055 ARCHER AVENUE
Kampas Archer ir California Ave.
VAL.: 2-4 p. p. ir 6-9 vakare,
išskyrus sekmadienius.

Ofiso tel. Yards 7-1166
Rezid. tel. DANube 6-1126
DR. J. GUDAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
756 W. 35th Street
Kampas Halsted ir 35-tes gatvės.
Valandos: 1-4 p. p. ir 6:30-8:30 val.
kasdien. Trečiadieniais uždaryta.
Šeštadieniais nuo 1 iki 4 po pietų.
Rezid.: 3247 South Emerald Avenue

DR. A. JENKINS
PHYSICIAN AND SURGEON
(Lietuvius Gydytojas)
2500 WEST 63rd STREET
Ofiso val.: kasdien nuo 2—4 p. p.
ir 7:30—9 vakaro.
Trečiad. ir šeštad. uždaryta.
Ofiso Tel.: Prospect 6-3833
REpublic 7-9199

GRovehill 6-1595
Dr. Aldona A. Juska
Aikiu ligų specialistė
ir pritaiko akinius.
Valandos: 9-12, 7-9 pagal susitarimą.
Išskyrus trečiadienius.
2422 W. MARQUETTE RD.
Tel. ofiso GR 6-4322. Rez. HI 5-2626

DR. JOSEPH W. KADZEVIK
(LIETUVIS)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Priėmimo valandos tik susitarus:
nuo 2 iki 4 v. p. p. ir nuo 7 iki 9 vk.
išskyrus trečiadienius.
MANOR MEDICAL ARTS BLDG.
6400 South Kedzie Ave.

Dr. Raymond Kastys
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Drauge su DR. MACE GAZDA
MEDICAL & SURGERY BLDG.
5159 So. Damen Avenue
Tel.: PProspect 6-7800
Priėmimo val.: Pirm., treč., ketv.,
penkt. — 10-11 v. p. p. Pirm., ketv.
4-7 v. v. Treč., penkt. 6-9 v. v.
Šeštadieniais pagal susitarimą.

Ofiso ir buto tel.: OLYmpic 2-1383
DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1335 SO. 49th COURT, CICERO
PRIEMIMO VALANDOS: Kasdien
10-12 val. ryte ir 5-8 val. vakare.
Šeštadieniais 10-2 ir 4-6.
Butas: 1832 So. 49th Court, Cicero

Tel.: Ofiso ir buto OLYmpic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1435 S. 49th Ct., Cicero, Ill.
Kasdien 1-4 val. ir 6-8 val. vak.
Šeštadieniais, 12-2 val. ir 3-5 v. v.
Butas 1604 S. 49th Ave., Cicero, Ill.

Ofiso telefonas: LAfayette 3-3210
Jei neatsiliepiama saukite Kedzie 3-2868
Dr. Emily V. KRUKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGAS
4146 So. Archer Avenue
Val.: kasdien po pietų nuo 12-2:30
Daily afternoons.
Vakarais: pirm., antrad., ketvirtad.
6-8:30. Trečiadieniais tik susitarus.

Telefonai: ofiso GROvehill 6-5399
rezid. Prospect 6-4732
DR. A. MACIUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2423 WEST 63rd STREET
(Kampas 63rd ir Artesian)
Ofiso val.: 2-4 ir 6-8 v. p. p. kasdien.
Trečiadieniais ir šeštad. nuo 2-4.

DR. EDWARD B. MURASKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
OFISAS:
2750 WEST 71st STREET
(prie California Ave.)
Valandos pagal susitarimą.
Ofiso telefonas: GROvehill 6-1321
Jei neatsiliepiama Vincennes 6-3990

DR. CONSTANCE O'BRITIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2408 WEST 63rd STREET
Tel.: HEMlock 4-5524
Hours by appointment only.

Dr. Fl. Tallat-Kelpša
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Spec. chirurginės ligos

Dr. E. Tallat-Kelpša
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
5002 WEST 16th STREET
Val.: Nuo 5 iki 8 po pietų kasdien,
o šeštadieniais 2 iki 4 val.
Ofiso telefonas: TOWnhall 3-9959;
namų: HOCKwell 2-2357. Jei neatsi-
liepiama, tel. Central 6-2294.

DR. V. P. TUMASONIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Spec. chirurginės ligos
Ofiso telef.: HEMlock 4-2123
6255 SO. WESTERN AVENUE
Rezid. telef.: Prospect 6-8484
Val.: 2-4 ir 6-8 vak. šešt. tik 2-4 p.p.
Neturi valandų trečiad. ir sekmad.

Tel. ofiso CL 4-0253, rez. YA 7-6388
DR. A. Z. SAULYS
GYDYTOJA IR CHIRURGAS
4645 S. ASHLAND AVE. (kmb. 211)
Valandos: 12-3 ir 6:30-8:30 vakaro.
Trečiadienį ir šeštad. 1-4 val. p. p.
Rez. 4420 SO. TALMAN AVE.

Telef.: ofiso DANube 6-1125
buto WA1brook 5-6691
Dr. A. Valis - Labokas
MOTERU LIGŲ GYDYTOJAS
3267 SO. HALSTED ST.
Val.: 1-4 val. popiet ir 6-8 val. vak.
Šeštadieniais 1-4 val. popiet.

KITATAUČIAI GYDYTOJAI

DR. CHARLES SEGAL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4740 SO. ASHLAND AVE.
(2-ras aukštas)
Ofiso telefonas: Yards 7-0554
Jei neatsiliepiama saukite:
Res. telef.: Midway 3-2880
OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 4
val. po pietų ir nuo 7 iki 8:30 vak.

LIETUVIAI AKIU GYDYTOJAI

DR. G. SERNER
LIETUVIS AKIU GYDYTOJAS
25 metų patyrimas
Tel. Yards 7-1829
Pritaiko Akinius
Kretivas Akių
Ištaišo.

Ofisas ir Akinų Dirbtuvė
756 WEST 35th STREET
Valandos: nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8.
Trečiadieniais tik susitarus.
Šeštadieniais nuo 10 iki 3 v. popiet.

Dr. Kazimieras MICHEL

Optometristas - Orthoptistas
Gydo nusilpusius ir nervuotus akis.
Egzaminuoja akis ir pritaiko aki-
nius. Išgydo kreivas akis be opera-
cijos. Įveda netikrą-artificialę akis
pagal sveiką. Praktikuoja per 39
metus. Kalba lietuviškai.
4654 SO. ASHLAND AVENUE
Telefonas: Yards 7-6616
Nuo 9:30 val. ryto iki 8 val. vakaro.
Geras patarnavimas.

KAZYS CESNAUSKAS
GENERAL CONTRACTOR
Statau naujus namus ir
atlieku visokių namų
remontus.
Darbas garantuotas.
Telefonas:
LAFAYETTE 3-3306
Skambinti nuo 6 iki 9 val. vak.

Lapkričio mėn. 9 d.
**NAUJIENU
VAKARAS**
SOKOLU SALEJE
2337 SO. KEDZIE AVE.

**SPECIALIZUOJASI ... PLANAVIME ...
IRENGIME ir MODERNIZAVIME TAVERNŲ-
LOUNGES * PILNAS APSTATYMAS**

ARBA PAVIENES DALYS

- * Taps, rods, faucets, parts
- * Direct draws, sheft draws
- * Work boards visų rūšių ir matų
- * Butelių šaldytojai, šaldytuvai
- * Bars, back bars, cabinets
- * Stools, booths, tables

...Parduodami pagal Meter Planą...

APSTATYMAI PATARNAVIMAS — DYKAI APSKAICIAVIMAS — SAUKITE SACRAMENTO 2-0800
NU-WAY BEER COIL SERVICE, INC., 655 N. Kedzie Ave., Chicago 12

Garų ir Chemikalais
Valymas
Alaus Coils, Vamzdžiai
ir Drains...
Vėliausi Metodai ir
Įrenginiai...

Dieną ir Naktį
Patarnavimas ir Pataisymai...

Lietuvos kariuomenė

(Lapkričio 23 d. proga)

Per visą 1918-1940 metų Lietuvos, kaip Nepriklausomos Valstybės, egzistavimo laiką, Lietuvos kariuomenės vaidmenį krašte reikia skirstyti į laikotarpius: 1918-1923 metų kovų už nepriklausomybę laikotarpis; 1923-1926 m. bandymas pereiti iš karo meto etatų į taikos meto etatus ir 1927-1940 metų laikotarpį.

Kiekviename šiame laikotarpyje kariuomenės vaidmuo krašte buvo skirtingas ir kariuomenės reikšmė ir jai skiriami uždaviniai buvo skirtingi.

Apie 1918-1923 metų laikotarpį, tai yra apie kovų laikotarpį, už Lietuvą, daug pasakota, o vis tik nėra dar viskas išsėmta. Kiekvieną dieną, kaip ir 23 d. tai yra kariuomenės šventės diena, visi Laisvos Lietuvos laikraščiai skirdavo nemaža vietos. Ir buvo apie ką rašyti. Tai buvo ne vien kariuomenės, bet visos tautos nepalaužiamo ryžto būti laisviems laikotarpis. Kaip kariuomenės aikštė, taip kaimuose, miesteliuose buvo vyrų, moterų, net vaikų didvyriškai kovos darbą atlikinėjusiu, ir vėliau savo daubais nesigyrusiu, nebėgiojusiu "Vyčio Kryžiaus" ieškoti, neapdovanotų ne tik dvarų centrais bet negavusių ir daržo sklypelio. O jie yra atlikę daug kovos laimėjimui reikalingų ir reikšmingų darbų.

Tas laikotarpis turėtų būti laikomas mūsų dvasinių jėgų šaltiniu. Vargu mes rasime savo istorijoje tokių tėvynės meilės išreiškimo pavyzdžių, savo paties kraštui sužadintų ir su pasiaukojimu jos vykdymo, tokio tyro laisvės noro, kaip tame laikotarpyje. Ten medžiagos be galės politikui, visuomeninkui, rašytojui, poetui ir kiekvienam lietuviui, nežiūrint, kokiam pasivietį jis šiandien bebūtų ir kokį darbą bedirbtų. Kiekvienas lietuvis privalėtų to neužmiršti.

1923 metų pirmame pusmetyje užsibaigė kovų laikotarpis. Lietuvos Valstybės prijungimu, tarp Lietuvos ir Lenkijos neutralinės zonos išnykimu ir demarkacijos linijos atsiradimu. Kariuomenė apleidė kovos laukus, palikdama ant Lietuvos sienų pasienio policiją, ir rinkosi į kareivines. Tautos jai duotasis uždavinys buvo jau atliktas ir atliktas garbingai taip, kaip jos jėgos leido atlikti. Kraštas gavo kitas kūrybai sąlygas, o kariuomenė kitą uždavinį: būdėti. Būdinčių kiekis visur ir visuomet yra mažesnis, nei kovojančių. Todėl ir kariuomenės kiekis turėjo sumažėti: pereiti iš karo meto į taikos meto etatus. Ir palaipsniui buvo pradėta eiti prie to.

Kaip pirmame, taip antrame aprašomame laikotarpyje kariu-

(Tęsinys 6-me pusl.)

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

Rekordas...

- * Įsteigta Chicagoje 1905 metais.
- * Nuo 1905 metų ši bendrovė pergyveno kari, ekonominės depresijos, paniką ir krizes ir savo taupytojams išmokėjo kiekviettą sutauptą dolerį
- * Aukštus dividendus išmokėjo visada be perstoijimo
- * Partraukim jūsų pinigus iš kitur, jei atnešite savo banko knygute.

Nelaukit—Pradėkit Taupyti Šiandien!

Istaigos valandos: Kasdien nuo 9-tos ryto iki 5 val. po pietų, Ketvirtadieniais nuo 9-tos valandos ryto iki 8 val. vakaro, Trečiadieniais visai neitadaroma.

AND LOAN ASSOCIATION

2202 W. Cermak Rd. • Chicago 8, Ill.
JOHN J. KAZANAUSKAS, Pres. • Tel. Virginio 7-7747

PLANNING TO HEAT WITH GAS?

Be sure to see us

FOR THE

**AMERICAN-Standard
LINE**

OF GAS-FIRED

HEATING EQUIPMENT

SENECA WINTER AIR CONDITIONER EMPIRE BOILER STANFLAME CONVERSION BURNER

It costs no more to enjoy the best!

LYLE PLUMBING & HEATING CO.

1809 West 63rd Street WAlbrook 5-3151

LICENSED AND BONDED PLUMBERS

Free Estimates... Easy Time Payments

Lietuvių Auditorija
3133 So. Halsted St.
Telefonas:
VICTORY 2-6172

Šeštadieniais ir Sekmadieniais Šokiai
grojant BALIO PAKŠTO orkestrui
KASDIEN MEDŽIOKLINĖS DESRELES

4 SALES:
NAUJAI
IŠDEKORUOTA!
• VESTUVĖMS, POBUVIAMS ir
• SUSIRINKIMAMS

**Taupymo Sąskaitos Apdraustos
Dividendai Kas Pusė Metų**

**CITIZENS FEDERAL SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION**

1542 South Halsted Street

Chicago Heights, Illinois

Telefonas: SKYLINE 4-4700

**Dabar Turite Progos Sutaupyti
nuo 45% iki 70%**

PIRKDAMI NAMŲ REIKMENIS
IŠ LIETUVIŲ BENDROVĖS KRAUTUVĖS

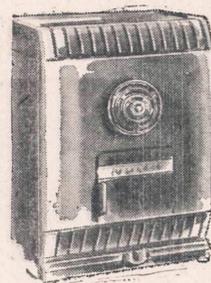
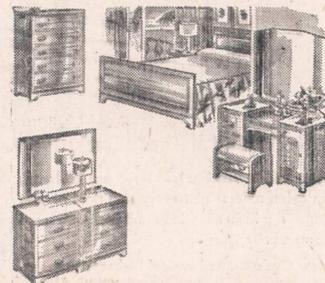
PROGRESS FURNITURE CO.

4181-83 Archer Avenue — Prie Richmond gatvės

Čia eina galutinas išpardavimas visų tų prekių perimtų iš uždarytos Halsted gatvės krautuvės.

Stenkitės, kad jokie kiti skelbimai nenukreiptų Tamstų nuo šių didžiausių vertybių. Pirmiausiai pamatykite šias ir šimtus kitų namam reikmenų už mažiausias kainas mieste. Pavyzdžiui:

- \$7.50 vertės pilnos micos KALDROS ir BLANKETAI po \$4.49
- \$2.25 vertės PLUNKSNINĖS PAGALVĖS 18x24 dydžio 98¢
- \$67.50 vertės 5-kių dalių chrome
- \$69.50 vertės 9x12 VELVET KAURAI po \$39.50
- \$110.00 vertės alyva arba anglim kūrenami SILDOMI PEČIAI po \$68.50
- \$20.00 vertės visokių dydžių VATINIAI MATRACAI po \$9.95
- \$32.50 vertės springiniai MATRACAI visokių dydžių po \$16.95
- \$60.00 vertės pilnai lovų įrengimai, graži LOVA, MATRACAI ir SPRENGSAI \$27.95
- \$65.00 vertės gerai padaryti duomeni gulėti STUDIO COUCHES \$39.50
- \$160.00 vertės 2-jų dalių PARLOR SETAI su lovos įrengimais po \$79.50
- \$220.00 vertės 2-jų dalių seklyčioms SETAI dengti vilniniu frieze \$119.00
- \$225.00 vertės 2-jų pilsnyriamų dalių SEKLYČIOM SETAI-SOFOS po \$139.00
- \$128.00 vertės 3-jų dalių MIEGAMŲ KAMBARIŲ SETAI po \$78.00
- \$198.00 vertės miegamų kambarių setai 3-jų dalių po \$98.00
- \$45.00 vertės gerai padaryti ir gražiai nubaigtos KOMODOS po \$27.50
- \$15.00 vertės 24x36 artistiški VEIDRODŽIAI labai gražūs po \$7.95
- \$54.00 vertės žymių išdirbysčių nauji KAURŲ VALYTOJAI po \$32.50
- \$135.00 vertės virtuvėm gaminiai PEČIAI, žymių išdirbysčių po \$87.50
- \$260.00 vertės kombinacijos geso ir anglių VIRTUVĖM PEČIAI po \$159.50
- \$195.00 — 1952 metų mados 17 colių screen TELEVIZIJOS SETAI po \$139.50
- \$16.00 vertės "coil" lovom SPRINGSAI visokių standart dydžių po \$9.95
- \$15.00 vertės gražios LEMPOŠ — pasirinkimas visokių madų po \$4.95
- \$95.00 vertės gražaus piešimo vilnoniai KAURAI 9x12 dydžio po \$59.50
- \$7.50 vertės 9x12 gražios KLJANKOS — didelis pasirinkimas po \$3.95
- \$6.00 vertės LAMP SHADES, dėl visokių lempų po \$1.98
- \$7.50 vertės elektriniai PROSAI po \$4.95
- \$6.75 vertės elektriniai TOASTERIAI po \$3.75
- \$2.00 vertės maži gražiai nausti "rag rugs" po 98¢

**PROGRESS
FURNITURE CO.**

4181-83 ARCHER AVE., prie RICHMOND GATVĖS

Ateidami atsineškite gazo ir elektros bilas—užsimokėsite be ekstra mokesčių. Taipgi priimate vandens, taksų, raudonojo ir mėlynojo kryžiaus apdraudos mokesčius ir telefonų sąskaitas. Galite išpirkti American Express money orderius — yra saugu ir patogiu.

Krautuvė atdara kasdien nuo 9 val. ryto iki 6 valandos po pietų. Pirmadieniais ir ketvirtadieniais iki 9 val. vakaro, dėl Tamstų patogumo.

Ivyks MASINIS LIETUVIU DEMOKRATU MITINGAS!

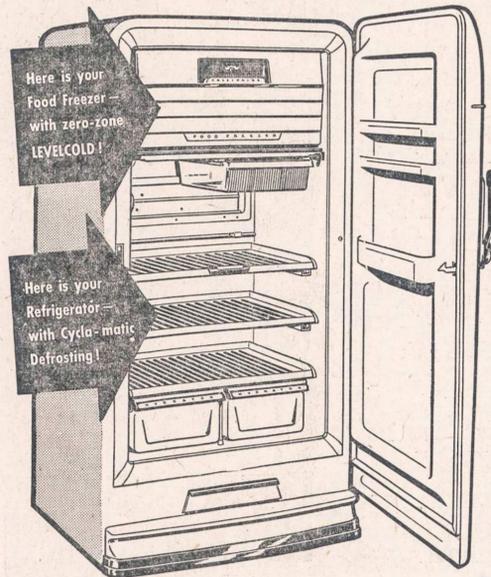
Kalbės gub. Sherwood Dixon, adv. Alfonsas Wells, teisėjas John Gutknecht ir kiti. Bus muzikalė programa ir dovanos. Visi lietuviai kviečiami atvykti.

LIETUVIU DEMOKRATU LYGA COOK COUNTY.

The amazingly new, different

CYCLAMATIC FRIGIDAIRE

Food Freezer-Refrigerator Combined

With All These Exclusive Features, Too!

New Roll-to-You Shelves—roll out full-length on nylon rollers—put everything right at your finger tips! No more hide and seek with foods—no more spilling.

New Cyclamatic Levelcold—keeps temperatures zero-zone safe in the freezer and super-safe in the refrigerator!

Come in! See the other Cyclamatic, De Luxe, Master and Standard Models priced from \$214.75.

Cyclamatic Imperial IR-90 Shown

Only \$60 Down

Balance in 78 Weeks

Cash price \$399.75

CENTRAL DISTRICT FURNITURE CO.
3621 S. Halsted St. YArds 7-4442
3410 S. Halsted St. YArds 7-3222

VIDMONTAS

ILTYS IS PO TAIKOS SKRAISTES

Nekartą esu rašęs, kad Maskvos valdovai nenurims ir taikos nebus, kol pasaulyje bus bent viena laisva tauta, nepasidodanti jų valiai, jų diktatui. Jie nenurims tol, kol matys kitur gražesnę gyvenimą ir turės slėpti tautai geležine uždanga nuo savo pavergtų tautų bei žmonių.

Jie tuo tarpu patys dar ne puola, o siundo tik kitus, nes laisvam pasauliui supratus jų kėsdulį ir užmačias ir pradėjus stiprintis bei ginkluotis, Stalinas nėra tikras savo pergale ir todėl lūkurioja. Tačiau nesėdi sudėjęs rankų. Jis meta viską ginklavimuisi, nors žmonės vargsta ir badauja. Jis be atdairios švaisto pinigų savo užsienio agentams, kad tie sėdėtų nepasitenkinimą savo vyriausybės, keltų sąmyšius ir sprogdintų iš vidaus.

O tuo tarpu Stalinas žaidžia taikos šūkiu, taikos konferencijomis, kad nukreiptų pasaulio akis nuo jo užmačių. Tuo tikslu paskutiniu laiku jis vėl pradėjo raminti pasaulį, kad karas negresia, kad kapitalistinis ir komunistinis pasaulis gali sugyventi greta, visiškai taikiai.

Nors vieną kalbą, bet kitą daro. Viena veido pusė šypsosi laisvajam pasauliui, o kita pusė suraukta ir telkia debesis su audromis.

Šiuo atžvilgiu labai įdomus jo pasisakymas žurnale "Bolševik" prieš pat 19-tąjį komunistų partijos suvažiavimą, kur jis be ko kito pasakė, kad judėjimas dėl taikos (Stalino vykdomas per jo agentus) negresia kapitalistiniam pasauliui ir nestato sau tikslo sunaikinti jį, ir kad jis tikisi, jog šis taikos judėjimas galbūt sudarys sąlygas

išvengti karo, nes esą galbūt pasiseksia nuversti kaikiurių imperialistinių valstybių vyriausybes ir pakeisti jas, bent laikinai, kitomis, norinčiomis įgyvendinti taiką.

Na, o tautai reiškia ne ką kitą, kaip sudarymą pereinamųjų vyriausybių kaip kad buvo Pabaltijo kraštuose, Lenkijoje, Čekoslovakijoje ir kitur.

Vadinasi, Stalinas, matydamas laisvąjį pasaulį stiprėjant, panūdo paimti jį kitokiu būdu. Toji jo linija buvo išlaikyta ir jo baigiamoj suvažiavimo kalboj, kur jis taip pat viso ko pagrindu laikė taikos ofenzyvą, sudarymą kapitalistinėse valstybėse liaudies frontų ir filtravimą jų į tų kraštų vyriausybes, kad paskum galėtų pribrendusi riešutą paimti nuo žemės, nerizikuojant lipti ir skinti jį.

Tačiau jei riešutai nekristų, tai jis nė kiek nedvejodamas pradėtų purtinti lazdynus, atėjus jam patogiam laikui, kada savininko šunės sumiega.

Nors tas jo galvojimas atrodo naivus, tačiau pagrindo turi daug. Kaip jau žinome iš praeities, italų tauta buvo pribrendusi visiškai. Netoli to buvo ir prancūzai. Juos išgelbėjo nuo Stalino sterblės tik Maršalo planas.

Stalinas nenustoja vilties ir dabar dar jas paveikti, ypatinai prancūzus, gasdindamas Vokietijos įsigalėjimu ir ramindamas savo taikia politika. Iranas yra bebaigiantis brestis, nes dėl naftos atsirubežiuodamas visiškai nuo Anglijos vis arčiau ir arčiau slenka Stalino sterblės. Indijos politika yra taip pat labai palanki Stalino užmačioms. Afrikos tautos, visą dėmesį nukreipę į savo tautinius siekimus, nieko nestebi ir nemato toliau savo nosies.

Tas viskas sudaro Stalinui labai gerą dirvą veikti. Bet ar tas jam pasiseks, tai parodys tik ateitis, kaip vakarų demokratijos bus vieningos ir ryžtingos kovoti už savo laisvę.

Žinoma, truputį gėda, kad iki šiol iniciatyva buvo rankose Stalino, to molio milžino, kuris po II-jo karo galėjo tučiuojau subyrėti, jei tik būtų gerokai spustelta. Dabar jis atsigavo ir groja pasaulyje pirmu smuiku. Ar ne laikas išmušti tą smuiką iš jo nagų ir pastatyti jį ten, kur reikia.

JAV rinkiminiai šūkiu nelybaisi, bet gyvenimas dažnai diktuoja visai ką kitą, negu žmonės ar politikai tuo tarpu galvoja.

★ Ateikite pasitarti prieš pirkdami televiziją, radiją, pianą, šaldytuvą arba kitką. Jums patars J. Karvelis, 3249 So. Halsted St., Chicago 8, Ill. Telef.: DANube 6-1136.

Garsinkitės "N-nose"

Lietuvos kariuomenė

(Tęsinys iš 5-to pusl.)

menė buvo valstybės—tautos tarnaitė: ji darė tą, ką jos viešpats—tauta liepė daryti. Tokio kariuomenės su tauta santykiavimo laikotarpis pasibaigė 1926 metų gruodžio mėn. 17 d. Tą dieną buvo pasikeista rolėmis: tauta buvo paversta tarnaitė, o kariuomenė pasidarė viešpaciū. Žinoma, kad pasikeitė ir kariuomenės paskirtis ir uždaviniai. Nors išvirsinė forma liko ta pati, bet esmėje kariuomenė nustojo eiti būdetojo pareigas, o virto tautos ir valstybės parazitū.

Ji tik ėmė iš valstybės, bet valstybei nieko nebedavė. Ji atėmė tautai laisvę savo kraštą valdyti. Ji privedė kraštą prie tokios būklės, kad krašto niekas nebevaldė ir niekas nebesijautė už krašto likimą atsakingas.

Šiame laikotarpy Lietuvos kariuomenės vaidmuo, atliktas savo tautai, savo valstybei, sau lygaus pavyzdžio neturi, nes niekur ir niekuomet kariuomenė nėra buvusi pati sau. Ir visą tą padarė keletas savanaudžių karininkų, visiškai nesiskaitydami su tautos ir krašto reikalais.

J. B. Vozgiletius

It'll be a HOT ELECTION...DON'T BE LEFT OUT—REGISTER NOW SO YOU CAN VOTE NOV. 4

BILL K'S

LIKIERIU KRAUTUVE ir TAP ROOM

4644 So. Paulina St.

PONAI KAREIVAL, savininkai NEUZMIRSKITE ATSIMINTI

BILL K'S Didelį Ivairumą Importų.

Jeį mes patenkinam šimtus kitų žmonių, TAI KODĖL NEGALIME PATENKINTI JUS?

UZEIKIT ir duokit mums progą

For Home and Industry SALES - SERVICE

Direct Factory Branch

COMBUSTIONEER DIVISION OF STEEL PRODUCTS ENGINEERING CO.

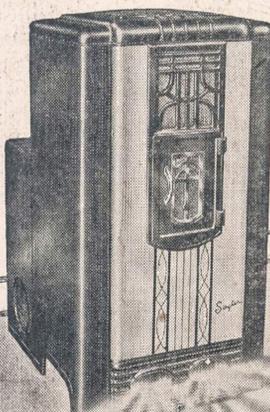
1532 SO. MICHIGAN

Night Phone FRanklin 2-7100

WAbash 2-0060

GET TWICE THE HEAT! WITH THE NEW

Siegler PATENTED AUTOMATIC OR GAS HEATERS

Does a better job of heating than any stove on earth!

Tropical Floor Heat

GETS TO THE BOTTOM OF THE COLD FLOOR PROBLEM

MONEY BACK GUARANTEE

"If your Siegler Gas Heater doesn't deliver more and hotter heat over the floor than ANY comparable size heater regardless of make or price, you get your money back."

A FURNACE JOB OF HEATING FOR THE PRICE OF A HEATER!

Glaser's Furniture & Radio Co.

5115-5123 S. Kedzie Ave.

PRospect 6-1790

Open Monday and Thursday Evenings

SEE IT IN YOUR HOME TONIGHT! FREE ABSOLUTELY NO OBLIGATION

TELEVISION'S GREATEST NEW DEVELOPMENT

The ARLINGTON

Best buy in TV... 21-inch mahogany veneer table model with HALOLIGHT. Powerful Stratopower "508" Chassis. Available with built-in UHF. \$389.95

Also in blonde

SYLVANIA HALOLIGHT

The Frame of Light That's Kinder to Your Eyes!

You must see HALOLIGHT yourself to appreciate just how much kinder it is to your eyes as you enjoy the clearer, brighter pictures on Sylvania TV. HALOLIGHT is a frame of cool, soft light around the entire picture. It softens the contrast between the bright picture and the darker surrounding areas. Sylvania's HALOLIGHT has taken America by storm. You'll know why when you see it!

COME IN - SEE HALOLIGHT FOR YOURSELF... OR

CALL Virginia 7-0700

FOR YOUR FREE HOME DEMONSTRATION

ARBET'S, INC.

2442 West 47th Street
1746 West 47th Street

Virginia 7-0700
Victory 7-3377

OPEN MONDAY AND THURSDAY EVENINGS